

RAPORT DE ACTIVITATE
AL
S.C. CASA ROMÂNĂ DE COMPENSAȚIE S.A
PE ANUL 2008

I. PREZENTARE GENERALĂ

Înregistrarea, compensarea, decontarea și garantarea tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de S.C. Bursa Monetar-Financiară și de Mărfuri S.A. Sibiu se realizează de către S.C. Casa Română de Compensăție S.A. (S.C. CRC S.A.) care este o entitate separată, înființată ca societate pe acțiuni, cu un capital social de 5.767.200 lei. S.C. CRC S.A. este autorizată și supravegheată de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.) și este înscrisă în registrul public al C.N.V.M., în calitate de casă de compensare, în baza atestatului nr. 49/31.01.2006.

S.C. CRC S.A. este responsabilă de calcularea pozițiilor nete ale participanților la sistemul de compensare-decontare și operează ca și contraparte centrală. Aceasta se interpune între intermediarii din sistem, acționând ca o contraparte exclusivă a acestora, deschide și ține conturi în marjă pentru fiecare membru compensator, conturi în care colectează sumele necesare acoperirii pozițiilor deschise.

Așa cum prevede și Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, Casa Română de Compensăție poate fi autorizată să acționeze ca o contraparte centrală, atât pentru instrumentele financiare derivate, cât și pentru instrumentele financiare, altele decât cele derivate. Casa Română de Compensăție stabilește condițiile financiare de acces la sistemul de compensare-decontare și garantează buna execuție a tranzacțiilor, asigurând integritatea pieței prin mecanisme specifice. Aceasta stochează datele referitoare la operațiunile executate și raportează periodic C.N.V.M.

Casa Română de Compensăție gestionează riscul participanților, realizând zilnic compensarea și marcarea la piață a pozițiilor deschise precum și decontarea tranzacțiilor. În prezent, marja poate fi constituită din fonduri bănești, inclusiv valute străine cu luarea în considerare a riscului valutar, titluri de stat cu scadența mai mică de 12 luni, obligațiuni garantate integral de stat, scrisori de garanție bancară precum și din acțiuni și obligațiuni corporative tranzacționate la BVB. Marcarea la piață se execută automat, în timp real, pentru tranzacțiile fiecărui intermediar, separat, pentru contul HOUSE și pentru contul CLIENȚI.

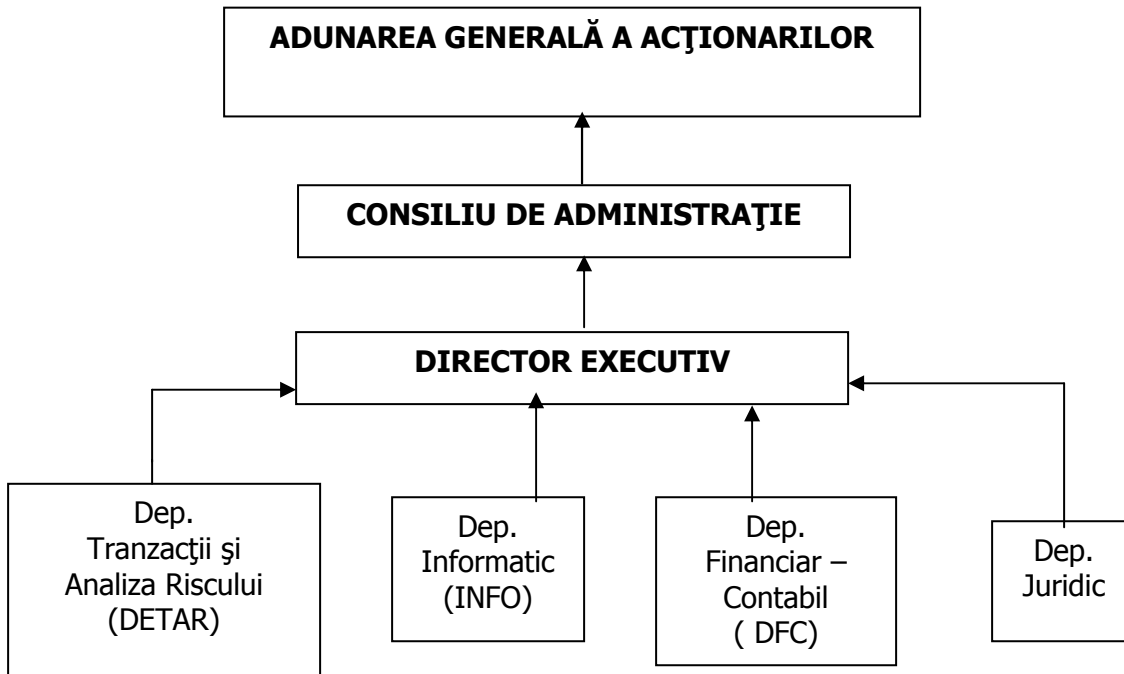
Cadrul legal în care își desfășoară activitatea Casa Română de Compensăție este format din Legea 297/2004 privind piața de capital, Regulamentul CNVM 13/2005 privind autorizarea și funcționarea depozitarului central, caselor de compensăție și contrapărților centrale, precum și Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Anul 2008 este pe locul II între cei mai buni ani din întreaga perioadă de activitate a S.C. CRC S.A. și a Bursei din Sibiu, marcând atât creșterea lichidității piețelor futures și options comparativ cu anul precedent, cât și demararea unor proiecte menite să îmbunătățească mediul de post tranzacționare pe piața SIBEX și să consolideze poziția societății pe piața de capital din România.

Evoluția pozitivă a indicatorilor financiari și operaționali trebuie apreciată cu atât mai mult cu cât ea a avut loc pe fondul degradării constante în 2008 a mediului bursier autohton, în special în a doua jumătate a anului, pe fondul apariției efectelor crizei financiare internaționale și în România. Acest lucru denotă astfel capacitatea CRC și a Bursei din Sibiu de a exploata eficient oportunitățile generate de criza financiară și de a menține interesul pentru produsele sale indiferent de situația generală a pieței de capital.

II. ORGANIZAREA S.C. CRC S.A.

ORGANIGRAMA S.C. CRC S.A. SIBIU

Atribuțiile specifice fiecărui departament precum și cele aferente fiecărui post în parte sunt detaliate în Regulamentul nr. 2 al S.C. CRC S.A..

Numărul mediu de salariați aferent anului 2008 este de 14 persoane, în următoarea structură:

- personal de conducere: 5
- personal administrativ: 2
- personal specialitate: 7

Există o persoană cu contract de muncă suspendat, aflată în concediu pentru îngrijirea copilului până la 2 ani.

S.C. CRC S.A. are ca auditor intern firma S.C. Fiscal Smart Consulting SRL, prin dl. Ion Smedoiu, iar ca auditor financiar pe dl. Tudor Constantin.

În anul 2008, Departamentul juridic a desfășurat următoarele activități:

- întocmirea cererilor și transmiterea documentației necesare pentru autorizarea/aprobarea de către CNVM a modificărilor în modul de organizare și funcționare al S.C. CRC S.A. ca urmare a:

- modificării structurii acționarilor în cazul atingerii a:
 - 10% din totalul capitalului social și al drepturilor de vot de către S.C. BMFM S.A. (Decizia CNVM nr. 90/17.01.2008);
 - 32,96% din totalul capitalului social și al drepturilor de vot de către S.C. BMFM S.A. (Decizia CNVM nr. 1102/26.05.2008);
 - 34,13% din totalul capitalului social și al drepturilor de vot de către S.C. BMFM S.A. (Decizia CNVM nr. 1238/10.06.2008).
- emiterea, modificarea și/sau completarea reglementărilor S.C. CRC S.A. astfel:
 - modificarea Regulamentului nr. 1 al S.C. CRC S.A. (Decizia CNVM nr. 157/30.01.2008, Decizia CNVM nr. 2079/27.10.2008);

- aprobarea Regulamentului nr. 3 privind gestionarea riscului (Decizia CNVM nr. 158/30.01.2008);
- modificarea Regulamentului nr. 3 privind gestionarea riscului (Decizia CNVM nr. 2080/27.10.2008);
- propunere modificare Regulament nr. 2 de organizare și funcționare conform deciziei Consiliului de Administrație din data de 04.06.2008;
- propunere modificare Regulament nr. 1 și Regulament nr. 3 conform deciziilor Consiliului de Administrație din data de 04.12.2008.
- modificarea componenței Consiliului de Administrație (Decizia CNVM nr. 1179/04.06.2008) astfel:
 - dl. Teodor Ancuța (validat prin Decizia CNVM nr. 365/31.01.2006);
 - dl. Radu Lupuți (validat prin Decizia CNVM nr. 1175/04.06.2008);
 - dl. Sorin Măluțan (validat prin Decizia CNVM nr. 1176/04.06.2008);
 - dl. Cristian Sima (validat prin Decizia CNVM nr. 1177/04.06.2008);
 - dl. Eugen Bogdan (validat prin Decizia CNVM nr. 1178/04.06.2008).
- majorarea capitalului social de la 5.767.200 lei la 8.650.800 lei, în conformitate cu prevederile hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor nr. 1/04.06.2008 (prin încorporarea rezervelor constituite din profitul anului 2007 și din anii precedenți, altele decât rezervele legale) – Decizia CNVM nr. 1314/25.06.2008);
- elaborarea ordinii de zi, pregătirea documentelor necesare, întocmirea proceselor verbale pentru ședințele Consiliului de Administrație al societății și ale Adunării Generale a Acționarilor după cum urmează: 11 ședințe C.A., 14 ședințe C.A. organizate în temeiul art. 17 alin. (7) din Actul Constitutiv (procedura de urgență), 3 ședințe A.G.E.A. și 3 ședințe A.G.O.A.;
- transmiterea către CNVM a hotărârilor Consiliului de Administrație și ale Adunărilor Generale ale Acționarilor;
- întocmirea și ținerea la zi a Registrului Acțiunilor și al Registrului Acționarilor;
- analiza dosarelor de admitere a membrilor compensatori în sistemul de compensare-decontare administrat de către S.C. CRC S.A.;
- întocmirea deciziilor de admitere, suspendare sau retragere a membrilor compensatori din sistemul de compensare-decontare administrat de către S.C. CRC S.A. și transmiterea acestora membrilor compensatori;
- înregistrarea la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Sibiu a modificărilor Actului Constitutiv al societății, a majorării de capital, a revocării administratorilor și numirii noilor administratori, a contractelor de administrație încheiate cu membrii Consiliului de Administrație, a numirii Directorului Executiv al societății, a prelungirii valabilității sediului social, a hotărârilor Adunărilor Generale și a altor modificări ce au rezultat din hotărârile AGA și CA;
- prelungirea fișei de valabilitate a Acordului de funcționare eliberat de Primăria Mun. Sibiu (22.01.2008 și 05.12.2008);
- obținerea certificatului de urbanism nr. 117853/26.05.2008 în scopul montării firmei comerciale cu caracter definitiv de la Primăria Sibiu;
- publicarea hotărârilor A.G.A. în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a și urmărirea publicării acestora;
- recodificarea obiectului de activitate al societății conform Ordinului I.N.S. nr. 337/2007, solicitarea unui nou certificat de înregistrare și a unui nou certificat constatator la O.R.C.;
- elaborarea modificărilor Actului Constitutiv al societății, publicarea acestora în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a;
- aducerea la cunoștința personalului CRC a noutăților legislative cu incidență asupra activității curente a societății precum și a modificărilor și completărilor regulamentelor emise de CRC;
- redactarea actelor de corespondență ale societății cu CNVM, acționarii sau diverse instituții;
- întocmirea certificatelor de acționari;
- întocmirea de proiecte de contracte, avizarea contractelor primite;

- urmărirea actualizării pe pagina web a societății a regulamentelor proprii, a structurii acționariatului și a membrilor compensatori;
- întocmirea de răspunsuri fundamentate legal la adresele primite de societate;
- redactarea deciziilor privind încadrarea în muncă, încetarea, suspendarea contractelor individuale de muncă ale angajaților societății și operarea acestora în cartelele de muncă;
- informarea angajaților cu privire la normele de protecție a muncii;
- urmărirea dosarelor în care societatea este parte, întocmirea de diverse acte de procedură (în anul 2008 societatea a fost parte în 16 dosare; celelalte părți implicate în aceste dosare au fost S.S.I.F. Mobinvest S.A., S.S.I.F. Finaco Securities S.A. și S.C. CCB S.A.; dosarele au avut ca obiect anularea unor hotărâri AGA și pretenții).

Departamentul Juridic este subordonat Directorului Executiv al societății, având 1 angajat permanent. În anul 2008, în cadrul Departamentului Juridic a activat Consilierul juridic Liliana Dincă. Societatea a mai încheiat contracte de asistență juridică cu dl. Av. Dichel Constantin, dl. Av. Baci Dorel, d-na Av. Baci Olimpia, S.C.A. Zamfirescu Racoți Predoiu și S.C.P.A. Mircea Stănculescu și Alina Găbureac.

În 2008, Departamentul tranzacții a desfășurat următoarele activități:

- emiterea de rapoarte zilnice de tranzacționare și verificarea lunară a acestora prin compararea soldurilor conturilor cu situația din contabilitate;
- supravegherea membrilor compensatori și urmărirea încadrării acestora în limitele de risc stabilite în conformitate cu prevederile regulamentelor S.C. CRC S.A.;
- urmărirea constituirii și actualizării fondului de garantare și transmiterea rapoartelor trimestriale cu privire la acesta către CNVM;
- calcularea contribuției anuale a membrilor compensatori la fondul de garantare și verificarea constituirii ei de către aceștia;
- analizarea rapoartelor de tranzacționare zilnice, pentru detectarea tranzacțiilor încheiate fără respectarea reglementărilor în vigoare;
- elaborarea și transmiterea către membrii compensatori a situațiilor lunare ale conturilor acestora;
- aplicarea procedurilor legate de închiderea forțată a pozițiilor deschise
- propunerea de modificări ale parametrilor produselor tranzacționate, în funcție de evoluția lor sau a activului suport;
- acordarea de consultanță de specialitate membrilor compensatori;
- păstrarea confidențialității operațiunilor efectuate de membrii compensatori;
- efectuarea alimentărilor și retragerilor în/din conturile membrilor compensatori, conform ordinelor de plată primite pe fax sau e-mail, în urma confirmării primite de la departamentul economico-administrativ;
- întocmirea situațiilor lunare ale contractelor și comisioanelor aferente;
- verificarea împreună cu departamentul economico-administrativ a soldurilor lunare și rulajelor aferente pentru toți membrii compensatori;
- colaborarea cu departamentul informatică în vederea dezvoltării programelor informatice și a procedurilor automate aferente operațiunilor desfășurate;
- ținerea evidenței membrilor compensatori;
- acordarea/restrângerea accesului membrilor compensatori la sistemul de compensare-decontare administrat de S.C. CRC S.A.;
- lichidarea marjelor și a altor contribuții;
- întocmirea și transmiterea CNVM a rapoartelor referitoare la tranzacții;

În anul 2008, în cadrul Departamentului Tranzacții au activat următoarele persoane:

Persoana	Funcția	Perioada de angajare
Cozgarea Mirela	Director Tranzacții	ian – dec 2008
Nartea Anca	Economist	ian – dec 2008

Raport de activitate al S.C. CRC S.A.

Mihu Iulia	Economist	ian – dec 2008
Budin Minodora	Economist	apr - dec 2008
Urseanu Mirela	Economist	oct – dec 2008

Departamentul informatică desfășoară unele din cele mai importante activități referitoare la piața de instrumente financiare derivate și anume:

- configurarea rețelei interne de calculatoare a societății și testarea periodică a modului de funcționare a acesteia;
- configurarea noilor utilizatori în rețeaua internă de calculatoare;
- gestiunea bazei de date referitoare la activitatea de tranzacționare pe piața SIBEX;
- asigurarea back up –ului pentru bazele de date interne ale societății;
- întreținerea și îmbunătățirea modulului de tranzacționare al platformei ELTRANS;
- efectuarea de modificări în scopul îmbunătățirii funcționării aplicației ELTRANS;
- supravegherea online a situației conectării participanților la platforma ELTRANS, prin monitorizarea conexiunilor, atenționarea participanților care înregistrează disfuncționalități ale conexiunilor, asistență în remedierea disfuncționalităților sesizate și deconectarea userilor cu disfuncționalități majore la conectarea pe platforma ELTRANS
- îmbunătățirea aplicației de back-office destinată participanților pe piața SIBEX;
- implementarea aplicației de back-office la participanții care au achiziționat-o;
- configurarea serverelor de comunicație și tranzacționare ale BMFM și CRC;
- monitorizarea conexiunilor internet furnizate de providerii agreeți de CRC și sesizarea acestora în situația apariției unor disfuncționalități majore (au fost sesizate 48 situații de disfuncționalități ale conexiunilor internet (ASTRAL – 21, RDS – 18, VODAFONE – 10);
- aplicarea ajustărilor contractelor futures și options în (au fost 2 situații de aplicare a ajustărilor);
- reconfigurarea sistemului de comunicații internet între BMFM și participanți în scopul asigurării continuității activității de tranzacționare pe piața SIBEX;
- verificarea îndeplinirii de către participanții pe piața SIBEX a condițiilor tehnice minime stabilite de Consiliul de Administrație al societății.

Departamentul informatică este subordonat Directorului Executiv al societății, având 3 angajați permanent.

Principala proiect în care departamentul informatică a fost implicat începând cu semestrul II este cel legat de implementarea noului sistem de tranzacționare furnizat de Trayport Ltd. Londra care cuprinde pe lângă modulul principal furnizat de firma britanică și 2 noi module de tranzacționare și clearing destinate clienților individuali. Aceste noi module vor înlocui total actualul sistem compus din platformele Eltrans și WebTrader.

În anul 2008, în cadrul departamentului informatică au activat următoarele persoane:

Persoana	Funcția	Perioada de angajare
Bogdan Bârsan	Director departament informatică	ian – dec 2008
Ionel Pădure	Programator	ian – dec 2008
Cătălin Bortă	Administrator de rețea de calculatoare	ian – dec 2008

Departamentul economico – administrativ a desfășurat în 2008 următoarele activități:

- înregistrarea și ținerea evidenței veniturilor și a cheltuielilor privitoare la patrimoniul societății;

- întocmirea raportărilor privitoare la venituri și cheltuieli;
- efectuarea inventarelor asupra bunurilor din patrimoniul societății;
- întocmirea bilanțelor de verificare;
- întocmirea situațiilor financiare și a bilanțului anual și anexelor aferente acestuia;

- efectuarea raportărilor de specialitate către CNVM ;
- înaintarea către Consiliul de Administrație a proiectului bugetului de venituri și cheltuieli;
- propunerea și urmărirea execuției bugetului pe anul financiar în curs;
- efectuarea plăților și urmărirea primirii încasărilor curente privitoare la activitatea societății;
- calcularea și asigurarea plății salariilor și a altor drepturi bănești cuvenite personalului și conducerii;
- urmărirea încasării debitelor și a plății creditelor;
- asigurarea condițiilor materiale necesare desfășurării în condiții optime a activității societății;
- urmărirea menținerii în condiții optime a dotărilor societății.

Departamentul economico-administrativ este subordonat Directorului Executiv având 4 angajați permanenți.

În cadrul departamentului economico-administrativ și-au desfășurat activitatea următoarele persoane:

Persoana	Funcția	Perioada de angajare
Lunca Dalina	Economist	ian – dec 2008
Raicu Mihaela	Director Economic	ian – dec 2008
Măhăra Elena	Asistent manager	oct - dec 2008
Bucur Lucia	Femeie de serviciu	ian – dec 2008

Începând cu 2008 în cadrul societății au fost înființate:

- **Departamentul audit intern** având ca principale atribuții asigurarea atingerii obiectivelor societății, evaluând printr-o abordare sistematică și metodică procesele de management al riscurilor, de control și guvernare a societății, evaluarea relevanței și eficacității mecanismului de control privind guvernanta organizației, operațiunile și sistemele de informare ale acesteia sub aspectul credibilității și integrității informațiilor financiare și operaționale, a eficacității și eficienței operațiunilor, a protecției patrimoniului, a respectării legilor, regulamentelor și a contractelor;
- **Departamentul de control intern**, având ca principale atribuții examinarea legalității, regularității și conformității operațiunilor, identificarea deficiențelor și a riscurilor asociate, înaintarea de propuneri pentru eliminarea acestora;
- **Departamentul de analiza riscului**, cu principale atribuții monitorizarea și cuantificarea riscului instrumentelor financiare derivate tranzacționate și ale activelor suport, prin calcularea și interpretarea unor indicatori specifici.

III. ACTIVITATEA S.C. CRC S.A. în anul 2008 REZULTATE PIAȚA FUTURES ȘI OPTIONS

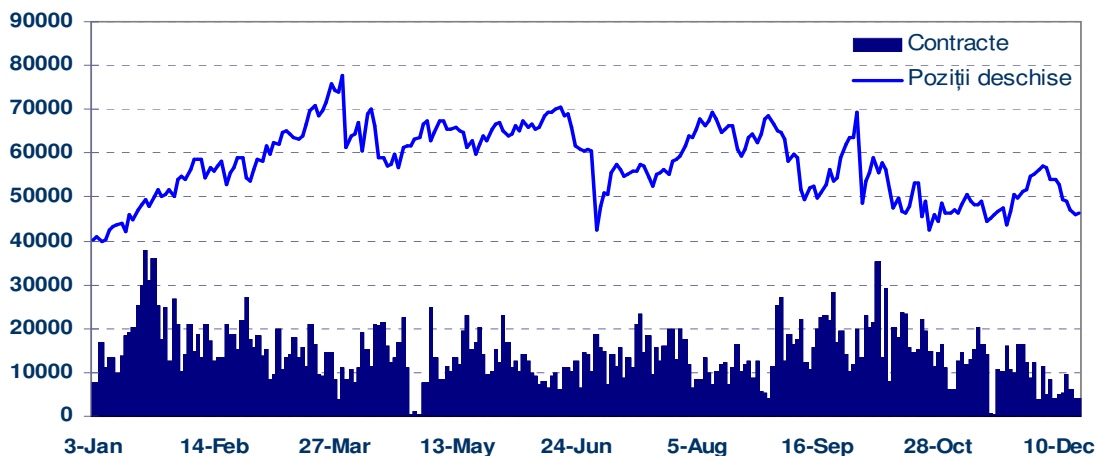
Anul 2008 a consemnat înregistrarea unui volum total de 3.618.766 contracte futures și cu opțiuni, **în creștere cu 127.843 contracte comparativ cu rulajul realizat în anul 2007**, marcând totodată consolidarea poziției S.C. CRC S.A. pe piața de capital din România pe segmentul de contrapărți centrale pentru piața instrumentelor derivate. Față de rulajul înregistrat în 2006, care a reprezentat cel mai bun al S.C. CRC S.A., anul 2008 se situează la un nivel de 85%. Evoluția rulajelor anuale înregistrate pe piața SIBEX în intervalul 1997–2008 este redata în graficul de mai jos.

Ca și în anii precedenți, cele mai tranzacționate instrumente în 2008 au fost contractele futures cu un volum total de 3.578.582 (în creștere cu **3,5% comparativ cu 2007**) în timp ce opțiunile au atras un rulaj de 40.184 contracte (**cu 15% mai mult decât în anul precedent**). Media zilnică de tranzacționare pe piața SIBEX a fost de **14.417** contracte, iar numărul de poziții deschise a variat între 40.000 și 80.000. Graficul de mai jos reflecta evoluția rulajelor zilnice și a numărului de poziții deschise pe piața SIBEX în 2008.

Volum zilnic de contracte si numar pozitii deschise pe piata futures in 2008

Din punct de vedere al instrumentelor tranzacționate, ponderea cea mai mare o reprezintă **contractele futures pe acțiuni cu 97,6%** restul de 2,4% revenind derivatelor pe curs valutar (EUR/RON, USD/RON, CHF/RON, EUR/USD) și pe Aur (SIBGOLD).

Cele mai multe tranzacții în 2008 s-au realizat pe contractul futures pe acțiunile SIF1 Oltenia (1.803.067 contracte) și pe cel având ca activ suport acțiunile SIF2 Moldova (1.627.621 contracte) urmate de EUR/RON (81.259 contracte).

Acest clasament marchează o menținere a preferințelor investitorilor pentru derivatele pe acțiunile SIF2 și SIF5, acestea generând aproape 95% din rulajul pe 2008. Totuși, spre deosebire

de anul 2007 când cel mai tranzacționat contract a fost DESIF2 urmat de DESIF5 și DESNP, în 2008 cel mai tranzacționat contract a fost DESIF5 urmat de DESIF2 și EUR/RON. Introducerea market-makerilor pe contractele valutare a determinat creșterea lichidității pe aceste instrumente. De asemenea, volatilitatea sporită a cursului EUR/RON, în special în partea a doua anului, a avut o contribuție importantă la succesul acestui instrument la Bursa din Sibiu.

Cea mai mare scădere din punct de vedere al lichidității (-88%) s-a înregistrat în 2008 pe contractul DETLV (de la 113.715 contracte în 2007 la 13.444 contracte în 2008), pe lângă diminuarea interesului investitorilor pentru acest activ intervenind și suspendarea de peste 3 luni a acțiunilor TLV în vederea consolidării acestora.

Structura celor mai tranzacționate contracte pe piața SIBEX în 2008, precum și comparația cu anul 2007 din acest punct de vedere sunt prezentate în tabelul următor.

CONTRACT	TOTAL 2008	TOTAL 2007	VARIATIE	%
DESIF5	1,803,687	1,504,232	299,455	19.91
DESIF2	1,627,621	1,635,568	-7,947	-0.49
EUR/RON	81,259	13,927	67,332	483.46
DESNP	23,364	31,438	-8,074	-25.68
DETLV	13,444	113,715	-100,271	-88.18
DESIF3	10,376	62,971	-52,595	-83.52
DEBRK	9,189	35,267	-26,078	-73.94
DEEBS	5,316	-	5,316	0.00
SIBGOLD	1,244	700	544	77.71
DERRC	1,218	54,004	-52,786	-97.74
CHF/RON	955	-	955	0.00
RON/USD	664	6	658	10,966
RON/EUR 5	108	-	108	0.00
DETEL	48	144	-96	-66.67
EUR/USD	46	6	40	666.67
DEARAX	30	132	-102	-77.27
DEBRD	13	77	-64	-83.12

Contractul EUR/RON a înregistrat o creștere record în 2008 comparativ cu anii precedenți, unul din motive fiind autorizarea în premieră pentru piața de capital din România a unui market-maker pe această piață. Evoluția pozitivă a activității de tranzacționare pe acest contract se poate observa și în tabelul de mai jos.

An	Volum RON/EUR
1998	81
1999	2.188
2000	50.663
2001	12.170
2002	103
2003	786
2004	5.316
2005	15.178
2006	6.118

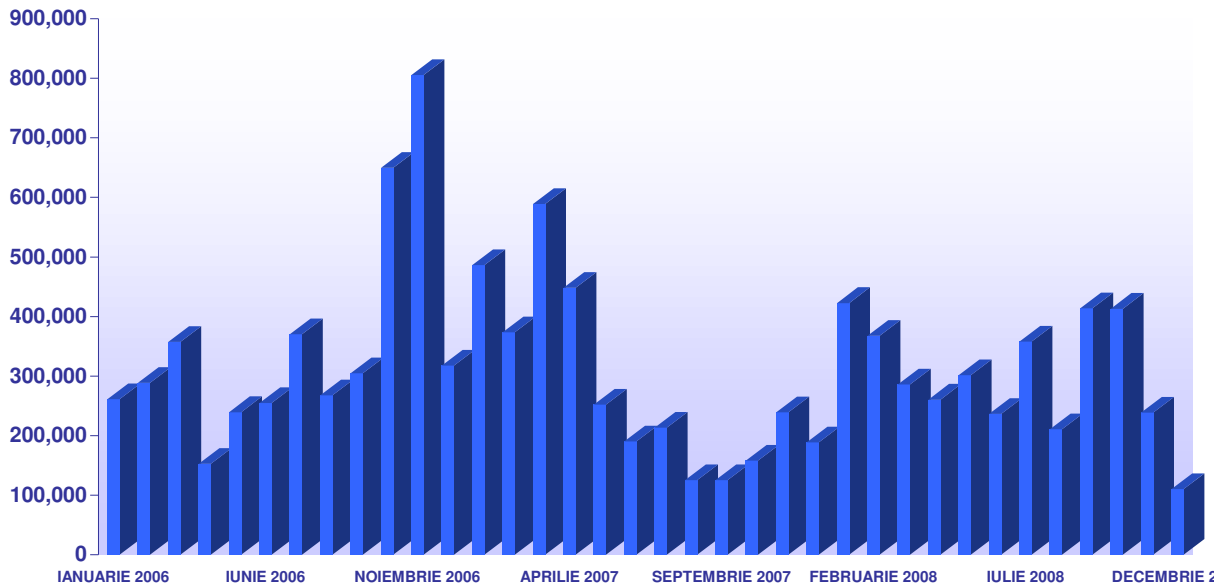
2007	13.927
2008	81.259

Volumul mediu de contracte înregistrate în 2008 a fost de 301.500 contracte pe lună, cu un maxim de 418.000 contracte în luna ianuarie și un minim de 105.000 contracte în luna decembrie. Comparativ cu anul precedent, media lunară este superioară cu circa 10.000 contracte.

În graficul următor sunt prezentate toate rulajele lunare înregistrate de CRC în perioada 2006 – 2008.

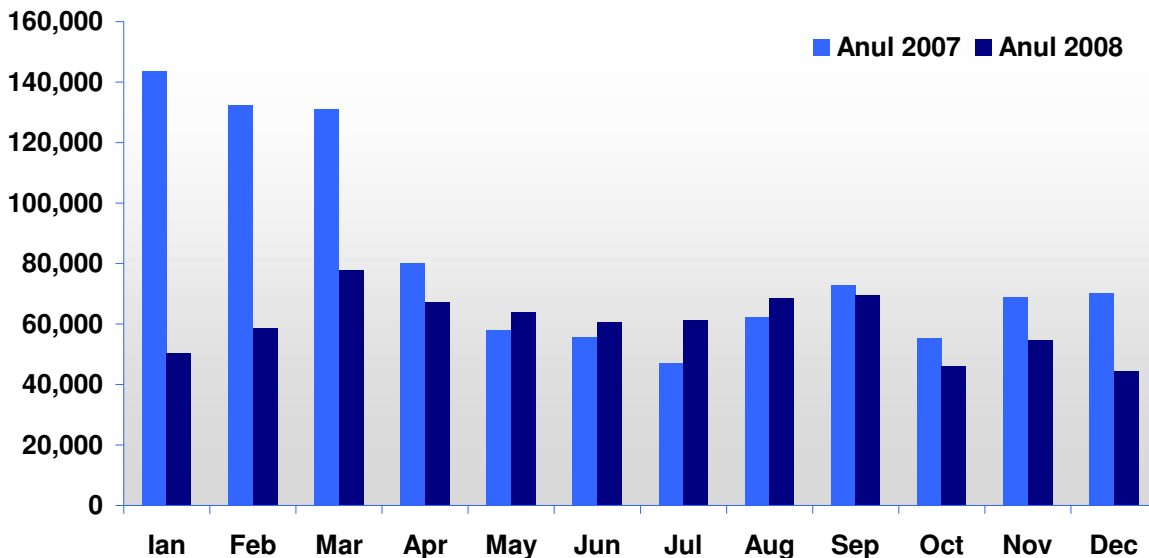
Volum lunar contracte 2006 - 2008

Dacă volumul de tranzacționare în 2008 a fost superior celui din 2007, în schimb numărul de poziții deschise a înregistrat o scădere, în special în prima parte a anului, ca o continuare a trendului început în anul precedent, investitorii orientându-se mai mult către operațiunile speculative și mai puțin către cele de arbitraj și acoperire a riscurilor.

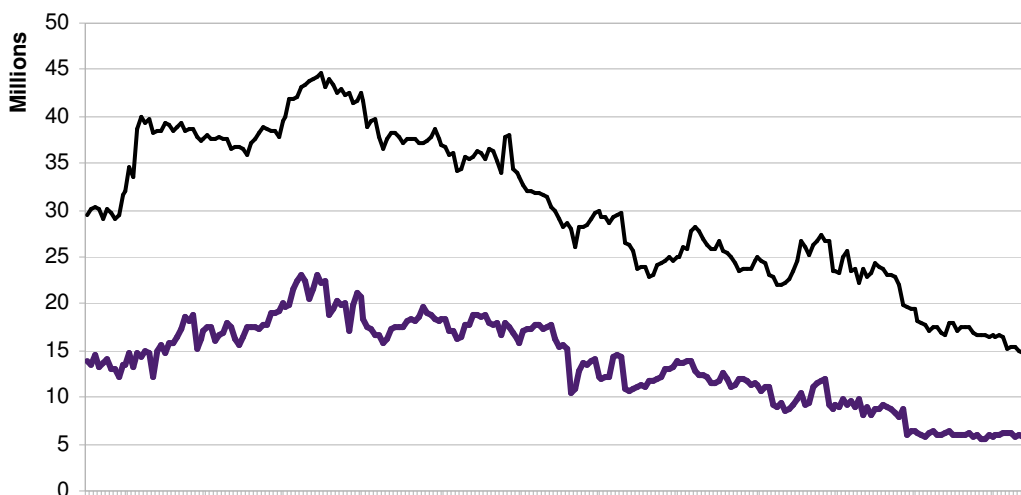

Evoluția pozițiilor deschise 2008 vs 2007

O consecință defavorabilă a diminuării pozițiilor deschise este scăderea proporțională a marjelor deținute de membrii compensatori în conturile de marjă, consecință care se adaugă scăderii valorilor absolute ale marjelor, generată de trendul descrescător al prețurilor activelor suport pe parcursul întregului an 2008. Tabelul următor arată evoluția soldurilor totale ale conturilor și marjele imobilizate în acestea:

Evoluție solduri si marje ianuarie - decembrie 2008

Recordurile de lichiditate ale anului 2008 s-au înregistrat în cursul lunii ianuarie astfel:

MAXIME ANUALE 2008		
INDICATOR	VALORI	DATA
Valoare maxima tranzacții pe zi	120,816,251	22. Ianuarie. 2008
Volum maxim contracte pe zi	37,843	22. Ianuarie. 2008
Nr. maxim de tranzacții	4,851	22. Ianuarie. 2008
Nr. maxim poziții deschise	77,870	1. Aprilie. 2008

Piața opțiunilor și-a continuat ritmul de creștere din anii anteriori chiar dacă ponderea acestora în rulajul total al pieței este încă redus (circa 1,1%), media lunară de tranzacționare pentru 2008 fiind de 3.330 contracte.

Produsele noi lansate în anul 2008 cuprind contractele futures pe cursul valutar CHF/RON, EUR/RON5 și pe acțiunile Erste Bank (DEEBS), acestea generând un volum total de 6.379 contracte.

Structura membrilor compensatori activi ai S.C. CRC S.A. s-a menținut relativ stabilă, un număr total de 41 de Societăți de Servicii de Investiții Financiare activând în anul 2008, în timp ce numărul mediu de intermediari activi în fiecare lună a fost de 37. Situația exactă a numărului de intermediari activi pe piața SIBEX în 2008 este redată în tabelul de mai jos.

<i>Luna</i>	Numar intermediari
IANUARIE	38
FEBRUARIE	38
MARTIE	38
APRILIE	37
MAI	38
IUNIE	39
IULIE	38
AUGUST	38
SEPTEMBRIE	37
OCTOMBRIE	37
NOIEMBRIE	36
DECEMBRIE	36

Cele mai mari volume de tranzacționare în 2008 au fost realizate de către S.S.I.F. BROKER S.A., S.S.I.F. VANGUARD S.A. și S.S.I.F. ESTINVEST S.A., aceștia regăsindu-se pe primele locuri și în topul din anul precedent. Cel mai mare progres în ceea ce privește volumul de tranzacționare comparativ cu 2007 l-au înregistrat S.S.I.F. ESTIVEST S.A. și S.S.I.F. DELTA VALORI MOBILIARE S.A. (peste 200.000 contracte). Procentual, cel mai mare salt a fost înregistrat de S.S.I.F. IEBA TRUST S.A. de la 18.818 contracte în 2007 la 144.810 contracte în 2008.

Circa 72% din volumul total de tranzacționare a fost generat de intermediarii situați pe primele 10 locuri în topul pe 2008, majoritatea înregistrând volume superioare celor realizate în anul precedent. Ca și în anii precedenți, toți intermediarii activi pe piața SIBEX au fost Societăți de Servicii de Investiții Financiare. În luna decembrie a fost admisă ca intermediar prima bancă din România – S.C. BRD – Groupe Societe Generale S.A., aceasta urmând să își înceapă activitatea de tranzacționare în luna ianuarie 2009. De asemenea, alți 3 noi intermediari (S.S.I.F.) au fost admiși ca membri activi în cursul anului 2008.

De asemenea, tot în 2008 pe piața SIBEX au fost autorizați primii market-makeri pe piața futures în baza unui nou regulament dedicat special acestei categorii de intermediari astfel: S.S.I.F. WBS ROMANIA S.A. pe contractele EUR/RON, USD/RON, CHF/RON și DEEBS, respectiv S.S.I.F. BROKER S.A. pe contractul DESNP.

Topul complet al SSIF active pe piața SIBEX în 2008 împreună cu activitatea lor de tranzacționare este prezentat în tabelul următor:

	Numar contracte 2008	Numar contracte 2007	Variatie valori absolute	Variatie %
Intermediari				
1 SSIF BROKER SA	1,019,065	1,217,812	-198,747	-16.32
2 SSIF VANGUARD SA	879,210	825,523	53,687	6.50
3 SSIF ESTINVEST	694,116	397,906	296,210	74.44

Raport de activitate al S.C. CRC S.A.

4	SSIF EASTERN SECURITIES SA	588,477	591,002	-2,525	-0.43
5	SSIF DELTA VALORI MOBILIARE SA	425,040	185,477	239,563	129.16
6	SSIF INTERCAPITAL INVEST SA	412,226	244,883	167,343	68.34
7	SSIF BT SECURITIES SA	409,903	395,489	14,414	3.64
8	SSIF INTERDEALER CAPITAL SA	301,056	321,237	-20,181	-6.28
9	SSIF TREND SA	287,165	308,318	-21,153	-6.86
10	SSIF IFB FINWEST SA	251,851	244,119	7,732	3.17
11	SSIF CARPATICA INVEST	238,909	365,624	-126,715	-34.66
12	SSIF GM INVEST SA	229,761	302,650	-72,889	-24.08
13	SSIF WBS ROMANIA SA	193,189	101,903	91,286	89.58
14	SSIF KBC SECURITIES SA	185,334	135,870	49,464	36.41
15	SSIF IEBA TRUST SA	144,810	18,818	125,992	669.52
16	SSIF NOVA INVEST SA	133,502	177,895	-44,393	-24.95
17	SSIF SUPERGOLD INVEST SA	101,527	108,359	-6,832	-6.30
18	SSIF ORIZONT VEST SA	81,501	270,437	-188,936	-69.86
19	SSIF INTERFINBROK CORP SA	77,901	29,182	48,719	166.95
20	SSIF TARGET CAPITAL SA	72,525	70,289	2,236	3.18
21	SSIF INTERVAM SA	67,321	65,654	1,667	2.54
22	SSIF VIENNA INVESTMENT TRUST	65,184	135,870	- 70,686	- 47.97
23	SSIF FAIRWIND SECURITIES SA	53,884	-	53,884	-
24	SSIF MUNTENIA GLOBAL INVEST SA	46,887	94,090	-47,203	-50.17
25	SSIF ROMBELL SECURITIES	41,066	51,921	-10,855	-20.91
26	SSIF TRANSILVANIA CAPITAL SA	39,666	27,409	12,257	44.72
27	SSIF BCR SECURITIES SA	37,351	40,076	-2,725	-6.80
28	SSIF ROMCAPITAL SA	35,716	42,471	- 6,755	-15.90
29	SSIF ROMINTRADE SA	34,174	67,808	-33,634	-49.60
30	SSIF PRIME TRANSACTION SA	28,713	62,882	-34,169	-54.34
31	SSIF VENTRUST INVESTMENT SA	17,251	12,045	5,206	43.22
32	SSIF CA IB SECURITIES SA	13,881	19,677	-5,796	-29.46
33	SSIF BRD SECURITIES SA	11,172	38,330	-27,158	-70.85
34	SSIF VALMOB INTERMEDIA	8,264	171,895	-163,631	-95.19
35	SSIF BUCURESTI GLOBAL INVEST SA	6,023	6,617	-594	-8.98
36	SSIF HTI VALORI IMOBILIARE SA	2,105	1,664	441	26.50
37	SSIF PIRAEUS SECURITIES SA	1,050	-	1,050	-
38	SSIF ELDA INVEST SA	560	3,890	-3,330	-85.60
39	SSF STK TRADING SA	175	127	48	37.80
40	SSIF ROMEXTERRA FINANCE SA	14	12,813	-12,799	-99.89
41	SSIF HB INVEST SA	7	63	-56	-88.89
	TOTAL	3,618,766	3,490,923	127,843	3.66

Măsuri de siguranță a tranzacțiilor

În vederea asigurării unui grad cât mai înalt de siguranță a sistemelor de compensare-decontare, CRC SA efectuează anual auditul de securitate și funcțional al sistemului informatic. Legătura dintre intermediari și serverele de tranzacționare se face prin 3 linii de internet separate ce ajung într-un IP unic, practic timpul de uptime al legăturii internet fiind de 100% în 2008. În anul 2008 nu au existat incidente de tranzacționare cauzate de legăturile internet.

Bazele de date ce conțin tranzacțiile efectuate sunt păstrate la sediul nostru, pe un server aflat în centrul de date al RDS și pe un hard disk extern într-o cutie de valori la Banca Transilvania.

De asemenea, CRC SA raportează lunar către CNVM toate tranzacțiile în numerar cu valoare mai mare de 10.000 EUR, în vederea combaterii spălării banilor.

Resursele financiare proprii și atrase (marje) ale CRC au fost plasate continuu în instrumente financiare, urmărindu-se cel mai bun raport între randament, siguranță și lichiditate, precum și respectarea cerințelor art. 189 din Regulamentul CNVM 13/2005. Fondurile disponibile au fost plasate în titluri de stat și depozite bancare pe termen mediu și scurt și în conturi curente cu dobândă negociată la Banca Carpatica, Banca Transilvania, San Paolo IMI Bank și BRD.

IV. STRUCTURA ACȚIONARIATULUI

S.C. CRC S.A. are un capital social de 8.650.800 lei, împărțit în 38.448 de acțiuni cu o valoare nominală de 225 lei pe acțiune, iar structura acționariatului la sfârșitul anului 2008 a fost următoarea:

Nr. crt.	ACȚIONARI	Deținere (nr. acțiuni)	% din capitalul social
1.	S.C. ALTIUS S.R.L.	190	0,49
2.	S.C. AVITOUR S.R.L.	3	0,01
3.	S.C. BANCA COMERCIALĂ INTESA SANPAOLO ROMÂNIA S.A.	144	0,37
4.	S.C. BRD –GROUPE SOCIETE GENERALE S.A.	40	0,10
5.	BURLACU ȘTEFAN	144	0,37
6.	S.C. BURSA DE VALORI BUCUREȘTI S.A.	744	1,94
7.	S.C. BURSA MONETAR-FINANCIARĂ ȘI DE MĂRFURI S.A.	15172	39,46
8.	S.C. CONSTRUCȚII S.A.	48	0,12
9.	S.C. DAFCON S.R.L.	156	0,41
10.	DAN ARON	72	0,19
11.	S.C. EUROFINANCE S.R.L.	300	0,78
12.	S.C. FINANCIAL K&I FUTURES S.A.	432	1,12
13.	HAȘEGAN C-TIN MIRCEA	300	0,78
14.	HĂUȘ NICOLAE	72	0,19
15.	S.C. INTER ASSISTA FINANCE GRUP S.A.	96	0,25
16.	S.C. INTERNATIONAL ESI S.R.L.	2334	6,07
17.	S.C. KRISTIN S.R.L.	45	0,12
18.	S.C. METAMIX S.A.	48	0,12
19.	S.C. NIPPUR PHARM S.R.L.	24	0,06
20.	S.C. PROIMSAT S.A.	446	1,16
21.	S.C. ROSCO ACTIVAS 2004 S.R.L.	24	0,06
22.	TEODORESCU MIHAIL	432	1,12
23.	S.C. TERRA CONSULTING S.A.	1152	3,00
24.	S.C. TOP COATINGS S.R.L.	72	0,19
25.	S.C. T&T INVEST S.R.L.	72	0,19
26.	S.C. VIENNA CONSULTING S.R.L.	48	0,12

Raport de activitate al S.C. CRC S.A.

27.	S.C. WK GROUP S.R.L.	960	2,50
28.	SOCIETATEA DE ADMINISTRARE A INVESTIȚIILOR ROMÂNNO-AMERICANĂ SIRA S.A.	96	0,25
29.	S.I.F. MOLDOVA S.A.	456	1,19
30.	S.I.F. TRANSILVANIA S.A.	72	0,19
31.	S.S.I.F. ALPHA FINANCE ROMANIA S.A.	156	0,41
32.	S.S.I.F. BCR SECURITIES S.A.	144	0,37
33.	S.S.I.F. BRD SECURITIES–GROUPE SOCIETE GENERALE S.A.	104	0,27
34.	S.S.I.F. BROKER S.A.	1026	2,67
35.	S.S.I.F. BT SECURITIES S.A.	156	0,41
36.	S.S.I.F. BUCURESTI GLOBAL INVEST S.A.	144	0,37
37.	S.S.I.F. CARPATICA INVEST S.A.	1104	2,87
38.	S.S.I.F. DELTA VALORI MOBILIARE S.A.	852	2,22
39.	S.S.I.F. EASTERN SECURITIES S.A.	144	0,37
40.	S.S.I.F. ELDA INVEST S.A.	48	0,12
41.	S.S.I.F. ESTINVEST S.A.	780	2,03
42.	S.S.I.F. EUROSAVAM S.A.	48	0,12
43.	S.S.I.F. FINACO SECURITIES S.A.	96	0,25
44.	S.S.I.F. GM INVEST S.A.	144	0,37
45.	S.S.I.F. Grupul de Intermediere Financiară -GIF S.A.	48	0,12
46.	S.S.I.F. HB INVEST S.A.	96	0,25
47.	S.S.I.F. HTI VALORI MOBILIARE S.A.	2508	6,52
48.	S.S.I.F. IFB FINWEST S.A.	129	0,34
49.	S.S.I.F. INTERCAPITAL INVEST S.A.	48	0,12
50.	S.S.I.F. INTERDEALER CAPITAL INVEST S.A.	144	0,37
51.	S.S.I.F. INTERFINBROK CORPORATION S.A.	216	0,56
52.	S.S.I.F. INTERVAM S.A.	144	0,37
53.	S.C. KBC SECURITIES ROMÂNIA S.S.I.F. S.A.	2448	6,37
54.	S.S.I.F. MUNTENIA GLOBAL INVEST S.A.	144	0,37
55.	S.S.I.F. NOVA INVEST S.A.	22	0,06
56.	S.S.I.F. ORIZONT VEST S.A.	34	0,09
57.	S.S.I.F. PRIME TRANSACTION S.A.	90	0,23
58.	S.S.I.F. ROINVEST BUCOVINA S.A.	96	0,25
59.	S.S.I.F. ROMBELL SECURITIES S.A.	216	0,56
60.	S.S.I.F. ROMCAPITAL S.A.	144	0,37
61.	S.S.I.F. ROMAXA FINANCE S.A.	144	0,37
62.	S.S.I.F. ROMINTRADE S.A.	48	0,12
63.	S.S.I.F. SUPER GOLD INVEST S.A.	108	0,28
64.	S.S.I.F. TARGET CAPITAL S.A.	504	1,31
65.	S.S.I.F. TRANSILVANIA CAPITAL S.A.	468	1,22
66.	S.S.I.F. TREND S.A.	672	1,75
67.	S.S.I.F. VALMOB INTERMEDIA S.A.	288	0,75
68.	S.S.I.F. VANGUARD S.A.	144	0,37
69.	S.S.I.F. VENTRUST INVESTMENT S.A.	168	0,44
70.	S.S.I.F. VIENNA INVESTMENT TRUST S.A.	144	0,37
71.	S.S.I.F. W.B.S. ROMÂNIA S.A.	75	0,20
72.	S.S.I.F. WORLD ROM SECURITIES S.A.	18	0,05
	TOTAL	38448	100%

V. MĂSURI LUATE ÎN SCOPUL ÎMBUNĂTĂȚIRII ACTIVITĂȚII S.C. CRC S.A.

S.C. CRC S.A. a continuat în 2008 eforturile de îmbunătățirea calității produselor și serviciilor sale, acest aspect fiind determinant în dezvoltarea afacerii.

Măsurile întreprinse în 2008 în acest sens au vizat:

A) Îmbunătățirea condițiilor tehnice și de securitate privind clearingul pieței de instrumente financiare derivate

În aceste sens cel mai important pas a fost îmbunătățirea condițiilor de tranzacționare.

Software și operational:

- a fost optimizată funcționarea aplicațiilor Eltrans și WebTrader prin implementarea funcției „**AutoSendOrder**” prin care ordinele transmise de către clienți prin intermediul aplicației WebTrader complete sunt verificate și validate automat nemaifiind nevoie ca aceste operațiuni să fie executate manual de către brokeri. Acest lucru a determinat o creștere a vitezei de tranzacționare pe piața SIBEX eliminând totodată suspiciunile din partea clienților privind validarea preferențială a ordinelor de către brokeri. Această facilitate a fost finalizată în luna iulie 2008;

- a fost dezvoltat un modul de tranzacționare dedicat market-makerilor prin care activitatea acestora este evidențiată într-un subcont separat în platforma Eltrans. De asemenea, formularul de ordine de tranzacționare aferente acestor market-makeri a fost îmbunătățit astfel încât să permită modificarea separată sau simultană a cantităților și prețurilor de tranzacționare sporind astfel viteza de reacție a brokerilor;

- a fost dezvoltat protocolul de comunicații „**SIBEX FEED**” care permite conectarea și preluarea automată a datelor de tranzacționare din platforma Eltrans de către alte aplicații de tranzacționare și back-office. S.S.I.F. Vanguard S.A., care este unul din cei mai activi intermediari pe piața SIBEX, și tranzacționează printr-o platforma proprie, utilizează în prezent acest protocol;

- cel mai important proiect demarat în 2008 privind mediul de tranzacționare pe piața SIBEX se referă la încheierea unui contract cu dezvoltatorul software Trayport Ltd din Londra în vederea implementării unui nou sistem de tranzacționare la Bursa din Sibiu (**Global Vision**), acesta urmând să găzduiască tranzacționarea tuturor tipurilor de instrumente (derivate, acțiuni, titluri de stat, produse energetice, etc). Implementarea noului sistem a început în luna septembrie 2008 și urmează să se finalizeze în luna iunie 2009;

- a fost demarat proiectul privind dezvoltarea unei noi aplicații de tranzacționare pentru clienți – **WebTrader 2.0** – care va funcționa împreună cu sistemul principal achiziționat de la Trayport. Acest proiect este dezvoltat de către Departamentul IT al S.C. CRC S.A. pe baza unui caiet de sarcini furnizat de către S.C. NEXTGEN S.R.L. Cluj-Napoca;

- a fost demarat proiectul privind obținerea de către S.C. CRC S.A. a certificărilor ISO9001.

B) Măsurile pentru sporirea atractivității produselor mai puțin lichide

Conform hotărârilor Adunărilor Generale Ordinare ale Acționarilor, S.C. Casa Română de Compensație S.A. și S.C. Bursa Monetară Financiară și de Mărfuri S.A. Sibiu din data de 12 octombrie 2007, începând cu data de 1 noiembrie 2007 au fost percepute comisioane totale diminuate pentru anumite instrumente financiare derivate, respectiv comision de 0,35 Ron/contract (0,15 RON/contract BMFM; 0,1 RON/contract CRC; 0,1 RON/contract CNVM), pentru următoarele instrumente financiare: DEBRD, OPDEBRD, DECMP, OPDECMP, DEIMP, OPDEIMP, DEOLT, OPDEOLT, DEATB, OPDEATB, DEBIO, OPDEBIO, DETBM, OPDETBM, DEAZO, OPDEAZ, DEBCC, OPDEBCC, DESBX9, OPDESBX9, DESBX18, OPDESBX18, SIBGOLD, OPSIBGOLD, DEIPRU, DEARCV,

DEOIL, DEARAX, DEALBZ, DEDAFR, DECOMI, DETEL, precum și pentru toate instrumentele financiare lansate pentru tranzacționare în cursul anului 2007, aceste comisioane fiind practicate până la sfârșitul anului 2008. Aceste măsuri luate în anul 2007 au avut un impact redus în 2008, volumele de tranzacționare pe aceste instrumente fiind de 1335 contracte, din care majoritatea au revenit contractului SIBGOLD (1.244 contracte). Pentru anul 2009 s-a renunțat la aplicarea acestei măsuri, în schimb s-a aprobat neperceperea de comisioane pentru tranzacțiile cu opțiuni în primul semestru al anului 2009.

C) Creșterea expunerii pieței sibiene de derivate pe plan internațional

Întrucât în anii precedenți aceasta latură a activității BMFM și CRC a fost relativ redusă, în 2008 s-a pus un accent sporit pe prezența SIBEX în peisajul bursier internațional prin participarea reprezentanților săi la o serie de evenimente dedicate piețelor financiare și instrumentelor financiare derivate în special.

Primul pas concret în creșterea vizibilității pe plan internațional a fost făcut în decembrie 2007 când Bursa din Sibiu și CRC au devenit membre cu drepturi depline în cadrul Association of Futures Markets (AFM), o asociație internațională care reunește câteva zeci de burse din Europa, America de Sud, Asia și Africa.

De asemenea, pe parcursul anului 2008, SIBEX și CRC au participat la următoarele evenimente susținând prezentări în cadrul panelurilor dedicate pieței de derivate din Europa Centrală și de Est:

- februarie 2008 Bangkok: Conferința anuală AFM – prezentare în cadrul panelului: How can mass media help to grow the market liquidity;
- iunie 2008 Londra: Conferința anuală FOA (Futures and Options Association) – prezentare în cadrul panelului: Derivatives markets în Central and Eastern Europe;
- noiembrie 2008: Varșovia: Conferința regională FOA Central and East Europe Derivatives Forum – prezentare în cadrul panelului dedicat piețelor din Europa de Est (Ungaria, România, Turcia).

VI. ESTIMĂRI ȘI OBIECTIVE PE ANUL 2009

S.C. CRC S.A. și Bursa din Sibiu își propun pentru 2009 întărirea poziției pe care o dețin în piața de capital autohtonă precum și creșterea în raport cu bursele internaționale.

Un prim obiectiv este creșterea lichidității din piața derivatelor peste nivelul de anul trecut. În vederea atingerii acestei ținte vor fi lansate noi tipuri de instrumente financiare derivate. Sperăm în acest sens ca și market-makerii să-și aducă aportul pentru a atinge nivelul scontat. Având în vedere succesul înregistrat pe contractul EUR/RON ca urmare a autorizării unui market-maker, în 2009 vor continua eforturile de autorizare a unor astfel de participanți și pe alte instrumente.

Un alt obiectiv major care va duce implicit la creșterea lichidității este atragerea de noi intermediari și realizarea unei noi platforme de tranzacționare și clearing.

VII. CONCLUZII

2008 a reprezentat pentru bursa sibiană și S.C. CRC S.A. un an bun, atât din perspectiva volumelor de tranzacționare care au atins un nivel mai ridicat decât în anul 2007, cât și din perspectiva realizărilor administrative care au făcut ca instituțiile să-și consolideze poziția în piața de capital românească și europeană.

**DIRECTOR EXECUTIV,
Toma Doștețeanu**